

Informační koncepce

Krajského úřadu Jihomoravského kraje

Číslo dokumentu zpracovatele: JmK-IK-ISVS-3.1		
Datum: 31.12.2013	Verze: 3.1	Strana: 1

Informační koncepce

Jihomoravský kraj, krajský úřad

OBSAH:

1. ZÁKLADNÍ ÚDAJE INFORMAČNÍ KONCEPCE.....	3
1.1 VERZE INFORMAČNÍ KONCEPCE.....	3
1.2 POUŽITÉ ZKRATKY A VÝRAZY	4
1.3 SYSTÉM ČÍSLOVÁNÍ CÍLŮ A POŽADAVKŮ V KAPITOLE 5	8
2. MANAŽERSKÝ SOUHRN.....	8
3. POPIS METODIKY A NORMATIVNÍ OBLASTI.....	10
4. POPIS SOUČASNÉHO STAVU INFORMAČNÍHO SYSTÉMU VE SPRÁVĚ JMK	11
4.1 PŘEHLED JEDNOTLIVÝCH ISVS	11
5. ZÁMĚRY NA POŘÍZENÍ NEBO VYTVOŘENÍ NOVÝCH ISVS	12
6. ZÁSADY A POSTUPY PRO SPRÁVU IS VS	12
6.1 ZÁSADY A POSTUPY PRO POŘÍZOVÁNÍ A VYTVÁŘENÍ IS VS.....	12
6.1.1 Vytváření IS VS.....	12
6.1.2 Pořizování IS VS.....	12
6.1.2.1 Záměr	12
6.1.2.2 Výběr.....	12
6.1.2.3 Implementace	13
6.1.2.4 Testovací provoz	13
6.1.2.5 Školení	13
6.1.2.6 Ostrý provoz.....	13
6.2 ZÁSADY A POSTUPY PRO PROVOZOVÁNÍ IS VS	13
6.3 ŘÍZENÍ ZMĚN V IS VS.....	14
6.4 UKONČENÍ ČINNOSTI IS VS.....	14
7. KONCEPCE VÝVOJE A ROZVOJE PRO INFORMAČNÍ SYSTÉMY VE SPRÁVĚ KRÚ JMK ..	15
7.1 ŘÍZENÍ KVALITY A BEZPEČNOSTI ISVS.....	15
7.1.1 Řízení kvality ISVS.....	15
7.1.1.1 Dlouhodobé cíle v řízení kvality	15
7.1.1.2 Požadavky na kvalitu IS	17
7.1.1.3 Plán řízení kvality.....	19
7.1.1.4 Časové harmonogramy	20
7.1.2 Řízení bezpečnosti IS	22
7.1.2.1 Dlouhodobé cíle v oblasti řízení bezpečnosti IS.....	22
7.1.2.2 Plán řízení bezpečnosti informací.....	23
7.1.2.3 Požadavky na bezpečnost IS	24
7.1.2.1 Časové harmonogramy	25
8. PLÁN PŘECHODU A ZPŮSOBY FINANCOVÁNÍ.....	26
8.1 POŘÍZOVÁNÍ NOVÝCH IS	26
8.2 VYTVÁŘENÍ NOVÝCH IS	26
8.3 FINANCOVÁNÍ SPRÁVY IS.....	26
8.4 PLÁN FINANCOVÁNÍ	27
9. NAPLŇOVÁNÍ A ZMĚNY INFORMAČNÍ KONCEPCE.....	27
9.1 POSTUP PRO ZAJIŠTĚNÍ VČASNÉ ZMĚNY IK.....	27
9.2 POSTUP ZÁPISU ZMĚNY DO DOKUMENTU IK	28
9.3 POSTUP SCHVALOVÁNÍ ZMĚNY IK.....	28
9.4 POSTUP PŘÍPRAVY NOVÉ IK.....	29
9.5 POSTUPY PŘI VYHODNOCOVÁNÍ INFORMAČNÍ KONCEPCE	29
9.6 OBLASTI PRO VYHODNOCOVÁNÍ IK.....	29
10. ZODPOVĚDNOSTI	31

Informační koncepce

Jihomoravský kraj, krajský úřad

1. Základní údaje Informační koncepce

Název organizace	Jihomoravský kraj
IČ	70888337
DIČ	CZ70888337
Typ organizace	Krajský úřad
Adresa	Žerotínovo nám. 3/5 601 82 Brno
Doba platnosti	5 let
Konec platnosti	31.12.2018
Verze	3.1 – 31.12.2013, počet stran 33
Důvěrnost dokumentu	Veřejný dokument
Schválil	JUDr. Věra Vojáčková, MPA, ředitelka KrÚ JMK
Datum schválení	2.1.2014

1.1 Verze informační koncepce

V dílčích částech této kapitoly jsou popsány všechny verze informační koncepce chronologicky od aktuálně platné až po nejstarší - původní verzi informační koncepce. U každé verze kromě původní je uveden též souhrn změn, které daná verze obsahovala oproti verzi předchozí.

Číslo	Datum vzniku	Datum schválení	Datum počátku platnosti	Název souboru s el. verzí IK	Umístění souboru	Verze souboru	Počet stran a počet příloh	Autor	Schválil
1.0	1.1.2009	30.3.2009	30.3.2009	JmK-IK-310309-1	Web OI	1.0	65	Mach	Ing. Crha
1.1	26.2.2010	30.3.2010	30.3.2010	JmK-IK-310309-1-1	Web OI	1.1	69	Forbelský	Ing. Crha
2.0	30.11.2010	01.12.2010	01.12.2010	JmK-IK-310309-2_0	Web OI	2.0	69	Forbelský	Ing. Crha
3.0	14.7.2011	1.9.2011	01.9.2011	JmK-IK-310309-3_0	Web OI	3.0	33	Forbelský	JUDr. Vojáčková
3.1	31.12.2013	2.1.2014	2.1.2014	JmK-IK-310309-3_1	Web OI	3.1	33	Forbelský	JUDr. Vojáčková, MPA

Číslo dokumentu zpracovatele: JmK-IK-ISVS-3.1

Datum: 31.12.2013

Verze: 3.1

Strana: 3

Informační koncepce

Jihomoravský kraj, krajský úřad

Číslo verze	Č. úpravy	Popis úpravy	Datum úpravy	Datum schválení	Datum počátku platnosti	Autor	Schválil
1.0	1	Vytvoření IK.	30.3. 2009	30.3. 2009	30.3. 2009	Mach	Ing. Crha
1.1	1	Aktualizace seznamu ISVS. Systém Dotační informační systém byl odstraněn, protože jej Jihomoravský kraj nevyužívá.	26.2. 2010	30.3. 2010	30.3. 2010	Forbelský	Ing. Crha
1.1	2	Změna lokality Mezírka 1 na lokalitu Cejl 73.	26.2. 2010	30.3. 2010	30.3. 2010	Forbelský	Ing. Crha
2.0	1	Zpracování připomínek vzešlých z atestačního řízení.	30.11. 2010	01.12. 2010	01.12. 2010	Forbelský	Ing. Crha
3.0	1	Zpracování připomínek vzešlých z revize IK. Aktualizace seznamu ISVS. Aktualizace cílů a požadavků na kvalitu a bezpečnost ISVS. Úprava kompetencí a odpovědností.	14.7. 2011	1.9. 2011	1.9. 2011	Forbelský	JUDr. Vojáčková
3.1	1	Zpracování připomínek vzešlých z revize IK a vazbě na technologické centrum kraje. Aktualizace seznamu ISVS. Aktualizace cílů a požadavků na kvalitu a bezpečnost ISVS.	31.12. 2013	2.1. 2014	2.1. 2014	Forbelský	JUDr. Vojáčková, MPA

1.2 Použité zkratky a výrazy

Zkratka / výraz	Význam
AD	adresářová struktura uživatelů, Microsoft Active Directory
ADR	(Accord Dangereuses Route) je evropská dohoda o mezinárodní silniční přepravě nebezpečných věcí
ALE	(Annualized Loss Expectancy) je metodika analýzy rizik, roční předpokládané ztráty
AR	analýza rizik
ARIS	informační systém MF - ARIS (Automatizovaný rozpočtový informační systém)
CA	certifikační autorita
CAF	model CAF je nástroj řízení kvality
citlivá data	obecně data, která vyžadují z různých důvodů specifické zacházení a ochranu
CMS	centrální místo služeb
Cobit	(Control Objectives for Information and related Technology) byl vyvinut jako všeobecně přijímaný standard pro správné postupy řízení, kontroly a auditu

Číslo dokumentu zpracovatele: JmK-IK-ISVS-3.1

Datum: 31.12.2013

Verze: 3.1

Strana: 4

Informační koncepce

Jihomoravský kraj, krajský úřad

	informačních technologií
CRAMM	(CCTA Risk Analysis and Management Method) je metodika pro zavádění a podporu systému řízení bezpečnosti informací
CzechPOINT@home	"portál občana"
CzP	CzechPOINT
ČSN ISO	označení českých technických norem / International Organization for Standardization
ČSSZ	Česká správa sociálního zabezpečení
DB	databáze
disaster recovery	obnova systému po havárii
DNS	(Domain Name System) je hierarchický systém doménových jmen. Jeho hlavním úkolem a příčinou vzniku jsou vzájemné převody doménových jmen (např. www.abc.cz) a IP adres uzlů sítě (např. internet).
D-T-P model	(develop-test-production) model odděleného vývojového, testovacího a produkčního prostředí
EFQM	European Foundation for Quality Management (EFQM) je nezisková organizace s cílem prosazovat do každodenní praxe různých evropských organizací základní principy TQM (Total Quality Management)
eGON	symbol eGovernmentu - moderního, přátelského a efektivního úřadu
eGovernment	elektronizace výkonu veřejné správy
eObec	je projekt eGovernmentu; moderní, komplexní informační systém umožňující snadnou a efektivní elektronickou komunikaci mezi obcemi, městy, krajskými úřady, rozpočtovými a příspěvkovými organizacemi a především občany
EU	Evropská unie
HP	(Hewlett-Packard) výrobce ICT
HTML	HyperText Markup Language, označovaný zkratkou HTML, je značkovací jazyk pro hypertext. Je jedním z jazyků pro vytváření stránek v systému World Wide Web, který umožňuje publikaci dokumentů na Internetu.
HTTP	(Hypertext Transfer Protocol) je internetový protokol určený původně pro výměnu hypertextových dokumentů ve formátu HTML
HTTPS	je v informatice nadstavba síťového protokolu HTTP, která umožňuje zabezpečit spojení mezi webovým prohlížečem a webovým serverem
HW	hardware
IAM	(Identity and Access Management) systém řízení identity a přístupu uživatelů k informačním systémům
ICT	informační a komunikační technologie
IE	Microsoft Internet Explorer, prohlížeč webových stránek
IIS	(Internet Information Server)
IK	Informační koncepce
IOP	Integrovaný operační program je zaměřený na řešení společných regionálních problémů v oblastech infrastruktury pro veřejnou správu, veřejné služby a územní rozvoj

Číslo dokumentu zpracovatele: JmK-IK-ISVS-3.1

Datum: 31.12.2013

Verze: 3.1

Strana: 5

Informační koncepce

Jihomoravský kraj, krajský úřad

IP	(Internet Protocol) protokol používaný v počítačových sítích, hlavně na Internetu
IPS	(Intrusion Prevention System) bezpečnostní informační systém chránící síť a jeho prvky proti narušením a útokům
IS	informační systém
ISPROFIN	Informační systém programového financování
ISVS	informační systém veřejné správy, jejich soubor slouží pro výkon veřejné správy, viz zákon č. 365/2000 Sb.
IT	informační technologie
ITIL	(Information Technology Infrastructure Library) přináší moderní, procesně orientovaný přístup k řízení IT služeb
JASU	ekonomický informační systém pro komplexní zpracování ekonomických agend od společnosti MÚZO Praha s.r.o.
JMK	Jihomoravský kraj
KIVS	komunikační infrastruktura veřejné správy; slouží ke garantované, bezpečné a auditovatelné výměně informací mezi jednotlivými ústředními orgány státní správy; je postaven jako centralizované řešení v oblasti Centrálního místa služeb
KrÚ JMK	krajský úřad Jihomoravského kraje
LAN/SAN	(Local Area Network) lokální síť, místní síť / (Storage area network) je dedikovaná (oddělená od LAN, WAN, atd.) datová síť, která slouží pro připojení externích zařízení k serverům (disková pole, páskové knihovny a jiná zálohovací zařízení)
LDAP	(Lightweight Directory Access Protocol) je definovaný protokol pro ukládání a přístup k datům na adresářovém serveru
LINUX	jádro mnoha počítačových operačních systémů
LOG	nebo také žurnál je název pro záznam nebo soubor záznamů (často soubory s příponou .log), které si některé programy vytvářejí pro ukládání informací o své činnosti a běhu.
MF	Ministerstvo financí České republiky
MS	(Microsoft) výrobce ICT
MÚZO	společnost vyvíjející ekonomický informační systém JASU
MV ČR	Ministerstvo vnitra České republiky
NAC	systém řízení práv pro přístup k síti
NTLM	je autentizační protokol, používaný zejména protokolem SMB a některými implementacemi síťových protokolů Microsoft Windows za účelem ověření uživatele nebo spojení.
NTP	je protokol pro synchronizaci vnitřních hodin počítačů po paketové síti s proměnným zpožděním
NUTS	územní celky vytvořené pro statistické účely Eurostatu
ODBC	je standardizované softwarové rozhraní pro programování aplikací pro přístup k databázovým systémům
OI	odbor informatiky

Informační koncepce

Jihomoravský kraj, krajský úřad

OKEČ	Odvětvová klasifikace ekonomických činností
OKŘ	odbor kancelář ředitele
ORR	odbor regionálního rozvoje
OS	operační systém
PC	osobní počítač, pracovní stanice
PHP	je skriptovací programovací jazyk, určený především pro programování dynamických internetových stránek
PO	příspěvková organizace
PVT	Podnik Výpočetní techniky
QMS	(Quality Management System) systém řízení jakosti
RANIT	softwarový nástroj + metodika analýzy rizik
RAO	(recovery access objective) za jak dlouho je z pohledu uživatele vše stejné jako před výpadkem
RPO	(recovery point objective) k jakému okamžiku se vrátíme při obnově dat, kolik dat ztratíme
RSS kanály	technologie RSS umožňuje uživatelům Internetu přihlásit se k odběru novinek z webu, který nabízí RSS zdroj (RSS feed, též RSS kanál, RSS channel)
RTF	je Microsoftem vyvinutý, na platformě nezávislý formát souboru pro uložení textu
RTO	(recovery time objective) jak rychle obnovujeme data
SF	účetní standard
SLA	(Service Level Agreement) dohoda mezi odběratelem a dodavatelem o úrovni poskytovaných služeb
SOAP	(Simple Object Access Protocol) je protokolem pro výměnu zpráv založených na XML přes síť, hlavně pomocí HTTP
SQL	(Structured Query Language) je standardizovaný dotazovací jazyk používaný pro práci s daty v relačních databázích
SSL	(Secure Sockets Layer) je protokol, resp. vrstva vložená mezi vrstvu transportní (např. TCP/IP) a aplikační (např. HTTP), která poskytuje zabezpečení komunikace šifrováním a autentizací komunikujících stran
SW	software
TC	technologické centrum
Virtuos	je systém, který poskytuje služby zajišťující větší kvalitu komunikace občanů s úřady samosprávy
W2000	operační systém Windows 2000
WDSL	služba pro vysokorychlostní internet
XML	(eXtensible Markup Language) je obecný značkovací jazyk, který umožňuje snadné vytváření konkrétních značkovacích jazyků pro různé účely a široké spektrum různých typů dat
XPath	(XML Path Language) je počítačový jazyk, pomocí kterého lze adresovat části XML dokumentu

Informační koncepce

Jihomoravský kraj, krajský úřad

XSLT	(eXtensible Stylesheet Language Transformations) slouží k převodům zdrojových dat ve formátu XML do libovolného jiného požadovaného formátu, nejčastěji HTML, jiného XML nebo libovolných jiných datových struktur

2. Systém číslování cílů a požadavků v kapitole Záměry na pořízení nebo vytvoření nových ISVS

V rámci připravovaných pilotních projektů eGOVERNMENTU a jejich realizaci s přispěním Integrovaného operačního programu v následném období bude probíhat obnova a zejména tvorba nových IS. Některé se dotknou provozní oblasti (technologické centrum a vnitřní integrace úřadu), ale budou i další, které se dotknou i oblasti ISVS.

Záměry s realizací těchto projektů přísluší samosprávným orgánům kraje a proto příprava materiálů bude věcí Krajského úřadu a rozhodnutí na Radě a Zastupitelstvu Jihomoravského kraje.

Další požadavky na nové systémy ISVS nebo jejich zásadní změny budou vyvolány legislativou ČR a zejména přizpůsobováním legislativě EU.

3. Zásady a postupy pro správu IS VS

3.1 Zásady a postupy pro pořizování a vytváření IS VS

3.1.1 Vytváření IS VS

JmK nebude žádné IS VS vlastními silami vytvářet, v případě potřeby nového IS VS se bude toto řešit formou dodávky od externího dodavatele dle zásad popsanych v následujícím odstavci.

3.1.2 Pořizování IS VS

Pořizování nového IS VS se děje v níže uvedených krocích:

1. Záměr
2. Výběr
3. Implementace
4. Testovací provoz
5. Školení
6. Ostrý provoz

3.1.2.1 Záměr

V úvodní fázi je definována potřeba nového IS VS, stanoveny funkční, kvalitativní a bezpečnostní požadavky, je uvedena analýza výchozího stavu a popsán stav cílový. Je též odhadnuta finanční, personální a časová náročnost a analyzovány dopady, které implementace nového IS VS vyvolá.

Záměr zpracovává zástupce odboru, jehož činnost má uvažovaný systém podporovat především (tzv. klíčový uživatel), spolu se zástupcem odboru informatiky.

V případě provozních změn záměr vypracovává zástupce odboru informatiky.

Před postupem do dalšího zpracování musí být záměr **schválen** příslušným odborem, vedením krajského úřadu či radou kraje.

3.1.2.2 Výběr

Výběr nového IS VS znamená v první řadě podrobnou definici funkčních, kvalitativních, bezpečnostních a časových požadavků, SLA parametrů, mechanismů následné správy, požadavků na

Informační koncepce

Jihomoravský kraj, krajský úřad

dokumentaci, požadavků na projektové řízení dodavatele, implementaci, testovací provoz, akceptaci, školení apod.

Výběr musí být prováděn v souladu s **pravidly pro výběrová řízení**. Výběrem se rozumí posouzení nabídek uchazečů podle hodnotících kritérií a výběr nejvhodnější nabídky.

Před postupem do dalšího zpracování musí být výběr **schválen** příslušným odborem, vedením krajského úřadu či radou kraje a provedeny další nezbytné kroky pro zajištění realizace – tj. zejména alokovány potřebné finanční a personální zdroje.

3.1.2.3 Implementace

Dle rozsahu IS VS je po dodavateli před započítím vlastních implementačních prací vyžadován **implementační projekt** nebo **implementační studie**. Tato dokumentace musí být **schválena** zástupcem krajského úřadu a průběžně dodavatelem **aktualizována** tak, aby byla v souladu se skutečností. Před předáním IS VS do testovacího provozu je dodavatel povinen dodat **provozní dokumentaci**.

Implementace musí být provedena v definovaných etapách podle implementační dokumentace v souladu se závěry výběrového řízení. Jednotlivé etapy budou zodpovědní pracovníci přebírat postupně podle schváleného **harmonogramu**.

Implementaci řídí zástupce odboru informatiky s podporou zástupce odboru, který bude daný IS VS nejvíce využívat.

3.1.2.4 Testovací provoz

Na vlastní implementaci navazuje testovací provoz, jehož cílem je ověřit splnění všech funkčních, kvalitativních a bezpečnostních požadavků a odstranění případných závad. Testování je prováděno vždy tak, aby nenarušilo běžný provoz ani bezpečnost provozovaných IS VS a zpracovávaných dat. Testování se děje na vyčleněném HW a na cvičných datech, která neobsahují osobní nebo citlivé údaje (viz zákon č. 101/2000 Sb.).

Úspěšné absolvování všech testů a splnění všech požadavků včetně požadavků na dokumentaci je potvrzeno podpisem **akceptačního protokolu**.

Splnění funkčních, kvalitativních a bezpečnostních požadavků a požadavků na dokumentaci ověřuje zástupce odboru informatiky. V případě potřeby provádí ověření pracovník odboru informatiky společně se zástupcem odboru, jehož činnost má zaváděný systém podporovat.

3.1.2.5 Školení

Před spuštěním ostrého provozu musejí být dotčeni uživatelé nového IS VS řádně proškoleni.

Školení organizuje zástupce odboru, jehož činnost má uvažovaný systém podporovat především. Vlastní školení zajišťuje zpravidla pracovník odboru informatiky nebo externí dodavatel.

3.1.2.6 Ostrý provoz

Ostrý provoz zahrnuje procesy běžné údržby, správy, kontrolu dodržování přijatých pravidel, řízení změn IS VS a případně řízený zánik IS VS. Tyto činnosti jsou dále podrobně popsány v následujících odstavcích.

3.2 Zásady a postupy pro provozování IS VS

Veškeré činnosti související se správou IS VS musejí být prováděny v souladu s touto informační koncepcí a s navazující provozní dokumentací IS VS.

Základní činnosti správy IS VS budou prováděny interními pracovníky krajského úřadu dle následujících zásad:

- každý IS VS musí mít určeného správce, bezpečnostního správce a klíčového uživatele – zaměstnance kraje.
- data zpracovávána v každém ISVS v ostrém provozu musí být zálohována.

Informační koncepce

Jihomoravský kraj, krajský úřad

- provozní dokumentace musí být udržována aktuální tak, aby vždy odrážela reálný stav IS VS.
- údržba IS VS může být prováděna jen takovým způsobem a v takových časových obdobích, aby nebyla ohrožena bezpečnost IS VS a zpracovávaných dat a omezení chodu úřadu bylo minimalizováno.
- pokud je potřeba provést odstávku IS VS v pracovní době úřadu, musejí být informováni všichni uživatelé dotčeného IS VS a to minimálně s 24 hodinovým předstihem.

Pro jednotlivé specifické činnosti (např. upgrade IS VS nebo jeho subsystému na novou verzi beze změny funkčnosti – např. databáze) mohou být využiti externí pracovníci (typicky zaměstnanci dodavatelských společností) za těchto podmínek:

- za řízení činností zodpovídá vždy pracovník odboru informatiky.
- přístup k IS VS je povolován vždy jen v nezbytném rozsahu a na omezenou (nezbytně nutnou) dobu.
- přístup je povolován vždy konkrétnímu pracovníkovi dodavatele (tj. **ne** paušálně celé dodavatelské firmě).
- pracovník dodavatele musí být seznámen s provozními a bezpečnostními předpisy IS VS a musí se písemně zavázat je dodržovat

Kontrolu dodržování výše uvedených zásad provádí průběžně vedoucí odboru informatiky. Oddělení útvaru vnitřního auditu provádí ve dvouletém cyklu celkovou revizi dodržování informační koncepce včetně kontroly dodržování všech výše uvedených zásad.

3.3 Řízení změn v IS VS

Změnou se rozumí taková úprava IS VS, která znamená

- rozsáhlou změnu funkčnosti IS VS (tj. podstatné rozšíření nebo zúžení počtu, rozsahu nebo funkcionality služeb poskytovaných IS VS).
- rozsáhlá a podstatná změna konfigurace IS VS (podstatná změna HW, změna topologie, adresace, podstatná změna nastavení nebo dalších parametrů systému).
- výrazná změna uživatelského rozhraní.
- podstatná změna datového rozhraní.

Změnou IS VS není

- standardní update a upgrade dodávaný výrobcem ISVS.

Veškeré změny musejí být prováděny řízeným způsobem v níže uvedených krocích:

1. Záměr
2. Výběr
3. Implementace
4. Testovací provoz
5. Školení
6. Ostrý provoz

Jednotlivé kroky jsou podrobněji popsány v odstavci Pořizování IS VS, proto jsou i stejně číslovány.

3.4 Ukončení činnosti IS VS

Ukončení činnosti IS VS je zvláštním druhem změny. Opět je potřeba tuto změnu provést řízeným způsobem a to v následujících krocích:

1. Záměr

Číslo dokumentu zpracovatele: JmK-IK-ISVS-3.1

Datum: 31.12.2013	Verze: 3.1	Strana: 10

Informační koncepce

Jihomoravský kraj, krajský úřad

3. Implementace
4. Školení

Jednotlivé kroky jsou podrobněji popsány v odstavci Pořizování IS VS, proto jsou i stejně číslovány.

V Záměru musí být navíc uvedeno:

- jaké jsou důvody pro ukončení IS VS,
- jak bude naloženo s daty – zda budou data převedena do nových IS VS, zda budou archivována nebo skartována,
- jak bude naloženo s technickým zařízením odstavovaného IS VS – zda bude ponecháno v majetku a správě krajského úřadu, zda bude prodáno, darováno, ekologicky zlikvidováno apod.

3.5

Příklad označování cílů:

CKV-	D	01
označení pro cíl kvality	písmeno určuje oblast cíle, v tomto případě „Kvalita dat v IS“ „S“ ... Kvalita služeb, poskytovaných IS „T“ ... Kvalita technických prostředků „P“ ... Zajištění aktuální dokumentace procesů a postupů	pořadové číslo cíle v dané oblasti cíle

CRBI-	D	01
označení pro cíl v oblasti řízení bezpečnosti	písmeno určuje oblast cíle, v tomto případě „Administrativní bezpečnost“ „A“ ... Bezpečnost informačních aktiv „S“ ... Bezpečnost informačních služeb „P“ ... Bezpečnost technických a programových prostředků „F“ ... Fyzická bezpečnost, bezpečnost prostředí a personální bezpečnost	pořadové číslo cíle v dané oblasti cíle

PKV-	D	01	-002
označení pro požadavek kvality	písmeno určuje oblast cíle	pořadové číslo cíle v dané oblasti cíle	pořadové číslo požadavku

PBI-	D	01	-002
označení pro požadavek řízení bezpečnosti informací	písmeno určuje oblast cíle	pořadové číslo cíle v dané oblasti cíle	pořadové číslo požadavku

4. Manažerský souhrn

Cílem INFORMAČNÍ KONCEPCE Jihomoravského kraje je jasně definovat strategickou cestu budování komplexního Informačního Systému Jihomoravského kraje. Koncepce vychází ze současného stavu a je členěna jak z pohledu časových etap, tak z pohledu klíčových technologických celků, kde zároveň zdůrazňuje provázanosti (časové i technické) mezi etapami a technologickými celky.

Kraj dlouhodobě buduje „Informační Systém“ při akcentování těchto hlavních strategických cílů:

Číslo dokumentu zpracovatele: JmK-IK-ISVS-3.1

Datum: 31.12.2013

Verze: 3.1

Strana: 11

Informační koncepce

Jihomoravský kraj, krajský úřad

- › Transparentní samospráva.
- › Sdílené informační zdroje.
- › Komunikace úřad – občan.
- › Bezpečnost
- › Efektivita

Tento materiál v souladu s vyhláškou č. 529/2006 k zákonu č. 365/2000 Sb. zpracovává přehled současného stavu IS na KrÚ JMK a současně definuje cíle a požadavky na kvalitu a bezpečnost IS v následujícím období. Materiál specifikuje cíle kvality v několika oblastech, je to především čistota dat, kvalita služeb, integrace a modernizace technické infrastruktury, oddělení vývojových, testovacích a produkčních prostředí. V materiálu jsou jednak zohledněny cíle občanů, úřadů a také strategické cíle centrálních orgánů státní správy, především pak koncepce eGovernmentu a Smart Administration MV ČR. Kvalitu koncepce tak kontinuálně zvyšuje i realizace projektů, podporovaných ze strukturálních fondů EU a plnění záměry státu v oblasti elektronizace veřejné správy, prvním zde stanoveným cílem je vytvoření technologického centra. Problematickým faktorem zde mohou být politické turbulence a změny jednotlivých koncepcí při změně politické reprezentace.

Zavádění konceptu eGovernment

- › spisové služby včetně pracovních datových úložišť (Datové sklady), elektronické spisovny a rozhraní na datové schránky ve vazbě na implementaci zákona 300/2008
- › Digitalizace a ukládání dokumentů (v návaznosti na centrální projekt č. 236 – „Vznik národní digitalizační jednotky“.)
- › Projekt, který umožní integraci informačního systému KrÚ JMK a elektronických, navenek poskytovaných služeb, s centrálním portálovým systémem CzechPOINT@home. Rozsah podporovaných oblastí odpovídá poskytovaným elektronickým službám centrálního portálového řešení CzechPOINT@home a dále je rozšířen o elektronickou službu rezervace času úředníka, elektronickou podatelnu a elektronickou úřední desku. Je realizován s využitím vhodných řešení (např. Virtuos, eObec, eSMO, aj.)
- › typové projekty KrÚ JMK. Mimo jiné Integrace vnitřního systému úřadu a „**portál úředníka**“ je projekt řešící problematiku „kultivace“ vnitřních systémů chodu úřadu, včetně SW komponent pro zpracování jednotlivých agend, vazby na ekonomiku a správu aktiv obecně, které budou po zavedení eGovernment ve velkém tlaku na kvalitu a zajištění vazeb vůči základním registrům.
- › systémové služby a další aplikace JMK provozované pro potřeby obcí a KrÚ JMK (Adresářové služby, Identity management, Jmenné služby DNS – zajišťují překlad IP adres na jména v prostředí eGON centra, Služba přesného času NTP, Poštovní server, ochrany proti narušení v datovém TC, proxy kontroly http/https provozu, antimalware – ochrana řad kompromitací dat a šíření nákazy v rámci infrastruktury eGon centra, Dohledový systém)

V oblasti kvality se jedná především o dosažení pravdivosti dat v informačních systémech, o integraci jednotlivých systémů a agend do jednotlivých celků tak, aby nebylo nutné opisovat nebo znovu zadávat stejné informace a to jak občané, tak úředníky. Dalším cílem je zefektivnění práce úřadu a úředníků, zrychlení a zjednodušení odezvy systémů a pohodlí práce s IS. Zavedení modernějších technologií a způsobů komunikace pro zlepšení možností spolupráce mezi úředníky a občany a úředníky mezi sebou. O zavedení dalších technologií, které umožní více otevřít práci úřadu občanům a přiblížit úřad občanům (CzechPoint@home apod.).

V oblasti bezpečnosti IS je hlavním dlouhodobým cílem zajistit bezpečnost dat a ochránit komunikační prostředí před neustále vyvíjejícími se hrozbami, kompromitací či modifikací. Koncepce realizuje veškerou praxi v souladu s legislativou a mezinárodními normami v oblasti řízení informační bezpečnosti, především pak s normami řady ČSN ISO/IEC 27000. Z tohoto hlediska je nezbytné v první řadě provést přizpůsobení bezpečnostních mechanismů aktuálním hrozbám, zavést monitorovací a reakční mechanismy proti narušení zejména v budovaných technologických centrech a vnitřní síti KrÚ JMK, zavést plnohodnotné adresářové služby pro řízení přístupových práv a vytvořit funkční organizační a systémovou strukturu řízení informační bezpečnosti a následně postupně řešit doporučená protipatření z analýzy rizik dle stanovených priorit. Bezpečnost pak představuje opakovaný cyklus podporující vyhovění z hlediska bezpečnosti dat, prostředků a služeb u všech

Informační koncepce

Jihomoravský kraj, krajský úřad

souvisejících norem s výkonem samosprávy (zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, zákon č.480/2004 Sb., o některých službách informační společnosti, zákon č.227/2000 Sb., o elektronickém podpisu zákon č.106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím)

Materiál dále specifikuje harmonogram plnění jednotlivých cílů a požadavků a to jak v oblasti kvality, tak v oblasti bezpečnosti informací a služeb. Popisuje také způsoby vývoje, kontroly a aktualizace daného materiálu.

5. Popis metodiky a normativní oblasti

Metodika vychází především ze zákona č. 365/2000 Sb., vyhlášky 529/2006 Sb., a dále ze zákona č. 81/2006 Sb.

Ze Zákona č. 365/2000 Sb., o ISVS vychází pro orgány veřejné správy celkem čtyři okruhy povinností:

- › Atestace dlouhodobého řízení ISVS
- › Atestace realizace vazeb ISVS s jinými informačními systémy – prostřednictvím referenčního rozhraní
- › Předávání údajů do Informačního systému o informačních systémech veřejné správy (IS o ISVS)
- › Předávání údajů do informačního systému o datových prvcích

Z hlediska platných ISO norem a standardů se jedná o řadu ISO 9000, řadu ISO 27000 a modely CAF a EFQM.

V oblasti kvality je stěžejní normou ISO 9001, ve které jsou specifikovány požadavky systému řízení kvality. Na jejím základě je prokazována způsobilost organizace k poskytování produktů, které splňují požadavky nejen požadavky této normy, ale i například požadavky zákazníka, požadavky právních a jiných předpisů atd.

Model CAF (Common Assessment Framework) je poměrně jednoduchý nástroj vhodný pro sebehodnocení organizace – zejména veřejného sektoru, včetně samosprávy a škol. Jde o společný hodnotící rámec, který může mimo jiné napomoci využít metod řízení kvality ke zlepšování výkonnosti a efektivnosti činnosti výše zmíněných organizací. Může být využit pro organizaci jako celek nebo je aplikovatelný pouze na její určitou část (kraj vs. krajský úřad, odbor, obec vs. obecní úřad,...)

EFQM (model excellence EFQM) vznikl pod záštitou Evropské nadace pro management kvality (EFQM). Jedná se o dynamický model, který umožňuje hodnocení výkonnosti organizace na základě devíti kritérií, mezi něž jsou zakomponovány jak finanční, tak nefinanční ukazatele. Tento model, je stejně jako předchozí model aplikovatelný na organizace různé velikosti (malé, střední i velké), na organizace výrobní i poskytující služby a také je vhodný pro organizace veřejného sektoru.

Informační koncepce

Jihomoravský kraj, krajský úřad

CAF model byl používán od roku 2005. Od roku 2007 je zaveden na OKŘ ORR systém řízení jakosti dle norem ČSN ISO 9001:2001 (QMS)

Pět z těchto kritérií se týká předpokladů nebo způsobů pro dosahování výsledků

- › řízení
- › uplatňování strategií
- › motivování a řízení zaměstnanců
- › práce se zdroji
- › řízení procesů

Čtyři kritéria se týkají samotných výsledků

- › klíčové výsledky výkonnosti úřadu
- › výsledky vlivu na společnost a životní prostředí
- › výsledky vztahů se zaměstnanci
- › vztahy vztahující se k zákazníkům

V oblasti řízení informační bezpečnosti se vychází především z ISO 27001, metodika analýzy aktiv a analýzy rizik vychází z metodik CRAMM, Cobit a RANIT s některými prvky americké metodiky ALE.

Metodika sběru dat je pak založena na využití standardizovaných formulářů a na metodě provádění interview.

6. Popis současného stavu informačního systému ve správě JMK

V této části informační koncepce (IK) jsou přehledně uvedeny jednotlivé informační systémy (IS) ve správě orgánu veřejné správy dle následujících pravidel:

- › každý informační systém veřejné správy je popsán zvlášť,
- › provozní informační systémy s vazbou na informační systémy veřejné správy (ISVS) jsou popsány obdobně jako ISVS,
- › ostatní provozní informační systémy nejsou v IK popsány.

Podrobný popis jednotlivých systémů je uveden v Příloze 1.

6.1 Přehled jednotlivých ISVS

TYP	NÁZEV	ZKRATKA
ISVS	Elektronická podatelna	
	Spisová služba	SSL
	Ekonomická agenda JMK	
	Účetnictví, výkaznictví a rozpočet obcí a příspěvkových organizací JMK	
	Czech POINT	CP
	Dotace	
	Evidence dopravních agend	EDA
	Evidence správních řízení, povolených odpadů	ESPI
	Evidence odpadů a přepravy	EVI
	Evidence myslivosti	
	Editor vodoprávní evidence	eVPE
	Interaktivní prohlížečka digitálně zpracovaných Lesních hospodářských	HELETAX

Číslo dokumentu zpracovatele: JmK-IK-ISVS-3.1

Datum: 31.12.2013

Verze: 3.1

Strana: 14

Informační koncepce

Jihomoravský kraj, krajský úřad

	plánů (LHP) a Lesních hospodářských osnov (LHO)	
	Myslivecké a rybářské průkazy	
	x:tendr	
	IS Ovzduší SQL	
	Program pro práci s daty katastru nemovitostí včetně map	PUKNI
	Informační systém o platech	ISP
	Redakční systém	
	IS pro správu rozpočtových prostředků příspěvkových	H-Rozpočet
	Krajský evidenční informační systém	KEVIS
Provozní systémy s vazbou na ISVS	FluxPAM5	
	HelpDesk	
	ADRem	

7. Záměry na pořízení nebo vytvoření nových ISVS

V rámci připravovaných pilotních projektů eGOVERNMENTU a jejich realizaci s přispěním Integrovaného operačního programu v následném období bude probíhat obnova a zejména tvorba nových IS. Některé se dotknou provozní oblasti (technologické centrum a vnitřní integrace úřadu), ale budou i další, které se dotknou i oblasti ISVS.

Záměry s realizací těchto projektů přísluší samosprávným orgánům kraje a proto příprava materiálů bude věcí Krajského úřadu a rozhodnutí na Radě a Zastupitelstvu Jihomoravského kraje.

Další požadavky na nové systémy ISVS nebo jejich zásadní změny budou vyvolány legislativou ČR a zejména přizpůsobováním legislativě EU.

8. Zásady a postupy pro správu IS VS

8.1 Zásady a postupy pro pořizování a vytváření IS VS

8.1.1 Vytváření IS VS

JmK nebude žádné IS VS vlastními silami vytvářet, v případě potřeby nového IS VS se bude toto řešit formou dodávky od externího dodavatele dle zásad popsanych v následujícím odstavci.

8.1.2 Pořizování IS VS

Pořizování nového IS VS se děje v níže uvedených krocích:

7. Záměr
8. Výběr
9. Implementace
10. Testovací provoz
11. Školení
12. Ostrý provoz

8.1.2.1 Záměr

V úvodní fázi je definována potřeba nového IS VS, stanoveny funkční, kvalitativní a bezpečnostní požadavky, je uvedena analýza výchozího stavu a popsán stav cílový. Je též odhadnuta finanční, personální a časová náročnost a analyzovány dopady, které implementace nového IS VS vyvolá.

Informační koncepce

Jihomoravský kraj, krajský úřad

Záměr zpracovává zástupce odboru, jehož činnost má uvažovaný systém podporovat především (tzv. klíčový uživatel), spolu se zástupcem odboru informatiky.

V případě provozních změn záměr vypracovává zástupce odboru informatiky.

Před postupem do dalšího zpracování musí být záměr **schválen** příslušným odborem, vedením krajského úřadu či radou kraje.

8.1.2.2 Výběr

Výběr nového IS VS znamená v první řadě podrobnou definici funkčních, kvalitativních, bezpečnostních a časových požadavků, SLA parametrů, mechanismů následné správy, požadavků na dokumentaci, požadavků na projektové řízení dodavatele, implementaci, testovací provoz, akceptaci, školení apod.

Výběr musí být prováděn v souladu s **pravidly pro výběrová řízení**. Výběrem se rozumí posouzení nabídek uchazečů podle hodnotících kritérií a výběr nejvhodnější nabídky.

Před postupem do dalšího zpracování musí být výběr **schválen** příslušným odborem, vedením krajského úřadu či radou kraje a provedeny další nezbytné kroky pro zajištění realizace – tj. zejména alokovány potřebné finanční a personální zdroje.

8.1.2.3 Implementace

Dle rozsahu IS VS je po dodavateli před započítím vlastních implementačních prací vyžadován **implementační projekt** nebo **implementační studie**. Tato dokumentace musí být **schválena** zástupcem krajského úřadu a průběžně dodavatelem **aktualizována** tak, aby byla v souladu se skutečností. Před předáním IS VS do testovacího provozu je dodavatel povinen dodat **provozní dokumentaci**.

Implementace musí být provedena v definovaných etapách podle implementační dokumentace v souladu se závěry výběrového řízení. Jednotlivé etapy budou zodpovědní pracovníci přebírat postupně podle schváleného **harmonogramu**.

Implementaci řídí zástupce odboru informatiky s podporou zástupce odboru, který bude daný IS VS nejvíce využívat.

8.1.2.4 Testovací provoz

Na vlastní implementaci navazuje testovací provoz, jehož cílem je ověřit splnění všech funkčních, kvalitativních a bezpečnostních požadavků a odstranění případných závad. Testování je prováděno vždy tak, aby nenarušilo běžný provoz ani bezpečnost provozovaných IS VS a zpracovávaných dat. Testování se děje na vyčleněném HW a na cvičných datech, která neobsahují osobní nebo citlivé údaje (viz zákon č. 101/2000 Sb.).

Úspěšné absolvování všech testů a splnění všech požadavků včetně požadavků na dokumentaci je potvrzeno podpisem **akceptačního protokolu**.

Splnění funkčních, kvalitativních a bezpečnostních požadavků a požadavků na dokumentaci ověřuje zástupce odboru informatiky. V případě potřeby provádí ověření pracovník odboru informatiky společně se zástupcem odboru, jehož činnost má zaváděný systém podporovat.

8.1.2.5 Školení

Před spuštěním ostrého provozu musejí být dotčení uživatelé nového IS VS řádně proškoleni.

Školení organizuje zástupce odboru, jehož činnost má uvažovaný systém podporovat především. Vlastní školení zajišťuje zpravidla pracovník odboru informatiky nebo externí dodavatel.

8.1.2.6 Ostrý provoz

Ostrý provoz zahrnuje procesy běžné údržby, správy, kontrolu dodržování přijatých pravidel, řízení změn IS VS a případně řízení zánik IS VS. Tyto činnosti jsou dále podrobně popsány v následujících odstavcích.

8.2 Zásady a postupy pro provozování IS VS

Veškeré činnosti související se správou IS VS musejí být prováděny v souladu s touto informační koncepcí a s navazující provozní dokumentací IS VS.

Základní činnosti správy IS VS budou prováděny interními pracovníky krajského úřadu dle následujících zásad:

- každý IS VS musí mít určeného správce, bezpečnostního správce a klíčového uživatele – zaměstnance kraje.
- data zpracovávána v každém ISVS v ostrém provozu musí být zálohována.
- provozní dokumentace musí být udržována aktuální tak, aby vždy odrážela reálný stav IS VS.
- údržba IS VS může být prováděna jen takovým způsobem a v takových časových obdobích, aby nebyla ohrožena bezpečnost IS VS a zpracovávaných dat a omezení chodu úřadu bylo minimalizováno.
- pokud je potřeba provést odstávku IS VS v pracovní době úřadu, musejí být informováni všichni uživatelé dotčeného IS VS a to minimálně s 24 hodinovým předstihem.

Pro jednotlivé specifické činnosti (např. upgrade IS VS nebo jeho subsystému na novou verzi beze změny funkčnosti – např. databáze) mohou být využiti externí pracovníci (typicky zaměstnanci dodavatelských společností) za těchto podmínek:

- za řízení činností zodpovídá vždy pracovník odboru informatiky.
- přístup k IS VS je povolován vždy jen v nezbytném rozsahu a na omezenou (nezbytně nutnou) dobu.
- přístup je povolován vždy konkrétnímu pracovníkovi dodavatele (tj. **ne** paušálně celé dodavatelské firmě).
- pracovník dodavatele musí být seznámen s provozními a bezpečnostními předpisy IS VS a musí se písemně zavázat je dodržovat

Kontrolu dodržování výše uvedených zásad provádí průběžně vedoucí odboru informatiky. Oddělení útvaru vnitřního auditu provádí ve dvouletém cyklu celkovou revizi dodržování informační koncepce včetně kontroly dodržování všech výše uvedených zásad.

8.3 Řízení změn v IS VS

Změnou se rozumí taková úprava IS VS, která znamená

- rozsáhlou změnu funkčnosti IS VS (tj. podstatné rozšíření nebo zúžení počtu, rozsahu nebo funkcionality služeb poskytovaných IS VS).
- rozsáhlá a podstatná změna konfigurace IS VS (podstatná změna HW, změna topologie, adresace, podstatná změna nastavení nebo dalších parametrů systému).
- výrazná změna uživatelského rozhraní.
- podstatná změna datového rozhraní.

Změnou IS VS není

- standardní update a upgrade dodávaný výrobcem ISVS.

Veškeré změny musejí být prováděny řízeným způsobem v níže uvedených krocích:

3. Záměr
4. Výběr
7. Implementace
8. Testovací provoz

9. Školení
10. Ostrý provoz

Jednotlivé kroky jsou podrobněji popsány v odstavci Pořizování IS VS, proto jsou i stejně číslovány.

8.4 Ukončení činnosti IS VS

Ukončení činnosti IS VS je zvláštním druhem změny. Opět je potřeba tuto změnu provést řízeným způsobem a to v následujících krocích:

2. Záměr
5. Implementace
6. Školení

Jednotlivé kroky jsou podrobněji popsány v odstavci Pořizování IS VS, proto jsou i stejně číslovány.

V Záměru musí být navíc uvedeno:

- jaké jsou důvody pro ukončení IS VS,
- jak bude naloženo s daty – zda budou data převedena do nových IS VS, zda budou archivována nebo skartována,
- jak bude naloženo s technickým zařízením odstavovaného IS VS – zda bude ponecháno v majetku a správě krajského úřadu, zda bude prodáno, darováno, ekologicky zlikvidováno apod.

9. Koncepce vývoje a rozvoje pro informační systémy ve správě KrÚ JMK

Celkovou koncepci lze rozdělit do několika oblastí jednak podle hierarchické vrstvy jako je infrastruktura, operační systémy, databázové platformy, aplikační vrstva a prezentační vrstva, tak i podle jednotlivého konkrétního IS.

9.1 Řízení kvality a bezpečnosti ISVS

9.1.1 Řízení kvality ISVS

9.1.1.1 Dlouhodobé cíle v řízení kvality

Dlouhodobé cíle v oblasti řízení kvality informačních systémů veřejné správy byly stanoveny ve čtyřech oblastech:

- › zajištění kvality dat, která jsou v IS zpracovávána,
- › zajištění kvality služeb, které jsou prostřednictvím IS poskytovány,
- › zajištění kvality technických prostředků,
- › zajištění aktuální dokumentace IS a její řízení dle ISO 9001.

Dlouhodobé cíle v oblasti řízení kvality ISVS jsou uvedeny v následující tabulce, a to v členění do čtyř výše uvedených oblastí. U každého cíle je dále uveden atribut kvality IS, ke kterému cíl směřuje.

Oblast cíle	Označení cíle	Název cíle	Popis cíle	Atribut
Kvalita dat v IS	CKV-D01	Čistota dat	Cílem je, aby všechny údaje vedené primárně v IS byly aktualizovány v nejbližší možné	Správnost a aktuálnost dat

Informační koncepce

Jihomoravský kraj, krajský úřad

			době po jejich změnách. Podobně nové údaje by se měly objevit v IS s minimální prodlevou.	
	CKV-D02	Kontrola vstupních dat	Cílem je, aby všechny vstupy dat do IS byly, pokud to lze provádět, kontrolovány podle číselníků a povoleny jen oprávněným osobám a pouze pro oprávněné příkazy.	Integrita dat
Kvalita služeb, poskytovaných IS	CKV-S01	SLA služeb	Definovat požadavky na dostupnost jednotlivých služeb IS, definovat monitoring služeb a reporting	
	CKV-S03	Testování služeb	Prostřednictvím testovacího prostředí a definovaného změnového řízení dosáhnout bezproblémového uvádění služeb do provozu.	
	CKV-S04	Zrychlení práce s aplikací	Prostřednictvím nových nebo aktualizovaných aplikací dosáhnout pohodlnější a rychlejší práce se systémy, umožnit procesy a operace, které v současné době nejsou v elektronické podobě možné.	
Kvalita technických prostředků	CKV-T01	Redundance klíčových částí současné technické infrastruktury (fyzické trasy, síťové prvky, servery)	V případě výpadku důležitých prvků současné technické infrastruktury zajistit bezproblémový chod IS	Kvalita a redundance technických prostředků
	CKV-T02	Vytvoření moderní LAN/SAN infrastruktury	Vytvoření moderní LAN/SAN infrastruktury jako platformy umožňující a zjednodušující nasazování a provoz vysoce dostupných systémů, clusterů apod.	Zrychlení a zjednodušení nasazování vysoce dostupných systémů
	CKV-T04	Vytvoření testovacího prostředí	Vytvoření testovacího prostředí pro bezproblémové uvádění služeb do provozu, D-T-P model; podpora klonování systémů pro testovací či vývojové účely	
	CKV-T05	Oprávnění uživatelé	Vytvoření/implementace systému centrální správy identit uživatelů, přístupových práv a autentizace (Identity management).	Jednotný systém správy uživatelů
	CKV-T06	Vypracování plánu obnovy	Vypracování „disaster recovery“ plánu a centrální backupovací	

Informační koncepce

Jihomoravský kraj, krajský úřad

		v oblasti IS a centrální zálohovací politiky v oblasti IS	politiky pro jednotlivé systémy, rozšíření havarijních plánů a plánů obnovy i na oblast IS. Zajištění kontinuity i v oblasti IS.	
	CKV-T07	Zajištění trvalého monitoringu infrastruktury IS, dodržování SLA	On-line monitoring dostupnosti jednotlivých definovaných systémů, monitoring a řízení jednotlivých informačních toků, proaktivní sledování potenciálních hrozeb, monitoring oprávněnosti přístupů a pokusů o narušení Návaznost na SLA v oblasti dostupnosti i bezpečnosti.	
	CKV-T09	Plánování aktualizací SW a HW	Vytvořit plán aktualizací strojového a SW vybavení	
Zajištění aktuální dokumentace procesů a postupů	CKV-P01	Dokumentace a školení	Vytvořit a doplnit stávající dokumentaci k základním procesům a postupům v IT, vytvořit plán školení uživatelů a správců	

9.1.1.2 Požadavky na kvalitu IS

Požadavky na kvalitu IS vznikly konkretizací výše stanovených cílů řízení kvality, a to pro jednotlivé informační systémy resp. záměry na vybudování nových IS, nebo jejich změny, případně pro všechny IS nebo záměry na jejich vybudování. Souhrn požadavků včetně vazeb na cíl, který naplňují, a vazeb na IS, pro které platí, je uveden v následující tabulce. Samotné požadavky jsou uvedeny v přílohách a to jak od OI tak od všech ostatních odborů KrÚ JMK.

Označení cíle	Název cíle	Požadavek	Popis	IS
CKV-D01	Čistota dat	PKV-D01-001	Zajištění průběžné aktualizace databázových systémů. Výkonné databázové nástroje, uzpůsobené integrované základně. Autentizace uživatelů vůči centrální doméně, ověření externích uživatelů a validity vkládaných dat, zajištění centrálně řízených a monitorovaných přístupových práv.	Všechny IS, vybudování nových IS, portálů a agend.
CKV-S01	SLA služeb	PKV-S01-001	Důraz na SLA při uzavírání smluvních vztahů. Definování SLA požadavků dle výsledků Analýzy rizik	Evidence smluv
CKV-S03	Testování služeb	PKV-S03-001	Zajištění u dodavatelů i v rámci interních postupů, že všechny změny ISVS jsou řádně otestovány mimo produkční prostředí.	
CKV-S04	Zrychlení práce	PKV-S04-001	Publikační systém, zkvalitnění	Publikační

Číslo dokumentu zpracovatele: JmK-IK-ISVS-3.1

Datum: 31.12.2013

Verze: 3.1

Strana: 20

Informační koncepce

Jihomoravský kraj, krajský úřad

	s aplikací		publikování – jednotnost vzhledu, úprava validity, optimalizace vyhledávání, stabilita RS, rychlost načítání, rozšíření o další funkce – RSS kanály, fotogalerie; FAQ (otázky a odpovědi) návaznost PKV-S04-005	systém
		PKV-S04-003	Obnova a povýšení technického vybavení pro zajištění dostatečného výkonu a kvality technických prostředků a služeb	Program pro analytickou evidenci a inventarizaci nemovitého majetku JMK
CKV-T01	Redundance klíčových částí současné technické infrastruktury (fyzické trasy, síťové prvky, servery)	PKV-T01-001	Posílení kapacity páteřních rozvodů pro zajištění redundance hlavních cest v případě výpadku a pro další rozvoj fyzické infrastruktury v souladu s novými technologiemi (např. přenos videa...)	
		PKV-T01-002	Posílení a doplnění centrálních aktivních prvků, serverů a bezpečnostních zařízení včetně komunikační infrastruktury (Internet, vzdálený přístup) pro zajištění redundance v případě výpadku a zajištění potřebného výkonu pro nové technologie	
CKV-T02	Vytvoření moderní LAN/SAN infrastruktury	PKV-T02-001	Modernizace LAN/SAN architektury pro zajištění vysoké dostupnosti služeb (redundantní připojování serverů, podpora vizualizace), realizace s ohledem na kvalitu i ekologii (greenIT)	
		PKV-T02-002	Aktualizace a centralizovaná správa bezdrátové sítě, zajištění redundance klíčových prvků a bezpečnost přenosů a přístupů.	
CKV-T04	Vytvoření testovacího prostředí	PKV-T04-001	Zpracování koncepce testovacího prostředí (důležitost aplikací na testování, potřebný HW a SW),	
		PKV-T04-002	Vytvoření moderního testovacího prostředí v souladu s technologiemi z provozního prostředí	
CKV-T05	Vytvoření/ implementace systému centrální správy a autentizaci uživatelů (Identity management)	PKV-T05-001	Zpracování projektů nasazení systému centrální správy a autentizaci uživatelů (Identity management) v rámci operačních systémů jako Windows, Linux atd. a v rámci vybraných ISVS a provozních systémů (2 samostatné projekty)	
		PKV-T05-002	Implementace a nasazení systému centrální správy a autentizace	

Číslo dokumentu zpracovatele: JmK-IK-ISVS-3.1

Datum: 31.12.2013

Verze: 3.1

Strana: 21

Informační koncepce

Jihomoravský kraj, krajský úřad

			uživatelů (Identity management) v rámci operačních systémů jako Windows, Linux atd.	
		PKV-T05-003	Implementace a nasazení systému centrální správy a autentizaci uživatelů (Identity management) v rámci vybraných ISVS a provozních systémů	
CKV-T06	Vypracování plánu obnovy a centrální zálohovací politiky	PKV-T06-001	Vypracování „disaster recovery“ plánu pro jednotlivé systémy, určení hodnot jako RTO, RPO, RAO,	
		PKV-T06-002	Vypracování zálohovacího plánu pro jednotlivé systémy	
CKV-T09	Plánování aktualizací SW a HW	PKV-T09-001	Patch management a řízení životního cyklus provozovaného HW/SW (obnova, upgrade apod.)	Systém pro evidenci sběru a třídění odpadů
CKV-P01	Dokumentace a školení	PKV-P01-001	Průběžná realizace školení na nové systémy. Zavedení testů.	

9.1.1.3 Plán řízení kvality

V oblasti řízení kvality ISVS budou v rámci KrÚ JMK vykonávány činnosti, které jsou dále popsány v této části informační koncepce.

Stanovení cílů kvality:

- › provádí vedoucí odboru informatiky KrÚ JMK, případně jim pověřený pracovník společně s pracovníkem KrÚ JMK pověřeným řízením kvality
- › pracovník vymezí obecné cíle kvality, popíše je, přidělí jim příslušné atributy včetně požadovaného termínu naplnění a sestaví katalog cílů kvality,
- › cíle kvality jsou součástí informační koncepce, tzn. mohou se měnit při změně verze IK.

Stanovení požadavků na kvalitu:

- › pracovník odpovědný za řízení kvality předá cíle kvality správcům IS a/nebo projektovým manažerům odpovědným za rozvoj IS,
- › tito pracovníci pro každý cíl buď konstatují, že jejich IS již cíl splňuje, nebo sestaví požadavky, jejichž postupným splněním bude tento cíl naplněn,
- › u požadavků si stanoví dílčí termíny takové, aby byl splněn termín požadovaného naplnění cíle,
- › pracovník odpovědný za řízení kvality požadavky sesbírá a vytvoří katalog požadavků na kvalitu, který se stává součástí informační koncepce.

Implementace požadavků na kvalitu:

- › provádí dodavatel nebo vlastní pracovník KrÚ JMK v závislosti na způsobu budování resp. údržby IS,
- › zodpovídá na jedné straně pracovník správce, na druhé straně vedoucí projektu,
- › podklady čerpá z informační koncepce - platné verze,
- › vychází z požadavků na kvalitu a časového harmonogramu jejich naplnění,
- › dokončení implementace požadavku hlásí vedoucí projektu pracovníkovi správce a ten dále informuje pracovníka zodpovědného za naplňování IK.

Prověрка dodržování požadavků na kvalitu:

- › provádí nezávislý pracovník KrÚ JMK nebo externí organizace,

Číslo dokumentu zpracovatele: JmK-İK-ISVS-3.1		
Datum: 31.12.2013	Verze: 3.1	Strana: 22

Informační koncepce

Jihomoravský kraj, krajský úřad

- › impuls dává pracovník zodpovědný za naplňování IK,
- › prověřuje se buď konkrétní implementace požadavku na konkrétním IS, nebo konkrétní požadavek na všech relevantních IS nebo všechny požadavky na vybraném IS apod.,
- › z prověření se vytváří zápis, který obdrží pracovník odpovědný za naplnění IK a pracovník správce IS.

Vyhodnocení řízení kvality:

- › provádí pracovník odpovědný za naplnění IK, případně specialista na řízení kvality ISVS v organizaci (útvár kvality KrÚ JMK)
- › provádí se minimálně jednou za půl roku,
- › součástí je vyhodnocení závěrů z provedených prověrek dodržování požadavků na kvalitu,
- › provede se též revize dlouhodobých cílů kvality a jejich aktualizace,
- › vyřadí se implementované a prověřené požadavky na kvalitu a vytvoří se nové,
- › vyhodnocení může být podnětem k vydání nové verze IK.

9.1.1.4 Časové harmonogramy

Termín splnění	Označení cíle	Název cíle
31. 12. 2013 - plněno	CKV-D01	Čistota dat
31. 12. 2012 - plněno	CKV-D02	Kontrola vstupních dat
31. 12. 2013 - plněno	CKV-S01	SLA služeb
31. 12. 2013 - plněno	CKV-S03	Testování služeb
30. 6. 2012 - plněno	CKV-S04	Zrychlení práce s aplikací
31. 12. 2012 - splněno	CKV-T01	Redundance klíčových částí současné technické infrastruktury (fyzické trasy, síťové prvky, servery)
31. 12. 2013 - splněno	CKV-T02	Vytvoření moderní LAN/SAN infrastruktury
vytvořeno	CKV-T04	Vytvoření testovacího prostředí
vytvořeno	CKV-T05	Oprávnění uživatelé
31. 12. 2013 – probíhá migrace na nový zálohovací SW v rámci TCK	CKV-T06	Vypracování plánu obnovy v oblasti IS a centrální zálohovací politiky v oblasti IS
31. 12. 2013 - splněno	CKV-T07	Zajištění trvalého monitoringu infrastruktury IS, dodržování SLA
31. 10. 2011 Plněno průběžně	CKV-T09	Plánování aktualizací SW a HW
31. 8. 2013 Plněno průběžně	CKV-P01	Dokumentace a školení

Termín splnění	Požadavek	Popis

Číslo dokumentu zpracovatele: JmK-IK-ISVS-3.1

Datum: 31.12.2013

Verze: 3.1

Strana: 23

Informační koncepce

Jihomoravský kraj, krajský úřad

Termín splnění	Požadavek	Popis
31. 12. 2013 Plněno průběžně	PKV-D01-001	Zajištění průběžné aktualizace databázových systémů ...
31.3.201231. 12. 2013 Plněno průběžně	PKV-S01-001	Důraz na SLA při uzavírání smluvních vztahů ...
31.3. 2012 Splněno	PKV-S03-001	Zajištění u dodavatelů i v rámci interních postupů...
31. 12. 2012 Splněno	PKV-S04-003	Obnova a povýšení technického vybavení ...
31. 12. 2013 Splněno	PKV-T01-001	Posílení a doplnění centrálních aktivních prvků ...
31. 12. 2013 Splněno kromě redundantního připojení do internetu	PKV-T01-002	Posílení a doplnění centrálních aktivních prvků, serverů a bezpečnostních zařízení ...
31. 12. 2011 - splněno	PKV-T04-001	Zpracování koncepce testovacího prostředí ...
31. 12. 2013 Plněno průběžně	PKV-T04-002	Vytvoření moderního testovacího prostředí ...
31. 12. 2011	PKV-P01-001	Průběžná realizace školení na nové systémy. Zavedení testů.

9.1.2 Řízení bezpečnosti IS

Základní koncepce řízení bezpečnosti je postavena na postupném budování systému řízení informační bezpečnosti v souladu s normami řady ČSN ISO 27000. Hlavními parametry v oblasti bezpečnosti jsou:

- › Zajištění dostupnosti požadovaných informací
- › zajištění důvěrnosti informací
- › zajištění integrity informací

Otázka bezpečnosti dat, služeb i technických prostředků je prioritních oblastí ve vztahu k občanům kraje a Jihomoravský kraj chápe oblast bezpečnost IT jako jednu z klíčových v rámci rozvoje ICT. Bezpečnosti IT je oblast charakteristická rychlým vývojem hrozeb co do množství a typů na straně jedné a informačních a komunikačních technologií na straně druhé.

Potřeba zabezpečení infrastruktury, dat a služeb IS je vždy navázána na rozvoj využití ICT technologií, které jsou nezbytné pro kontinuální růst kvality služeb občanům. Vzhledem k budování, technologických center pro provoz služeb občanům (eGON aj) dochází a neustále ve větší míře docházet bude k nárůstu objemu citlivých dat (obecně dat vyžadujících z různých důvodů specifický přístup a ochranu), jejich koncentraci v datových skladech a provázanosti dat mezi interními datovými sklady úřadu a publikovanými a poskytovanými daty občanům. Toto vyžaduje nasazování nových technologií pro jejich zpracování a přístup k nim apod., což s sebou vždy přináší zvýšené nároky na jejich zabezpečení. Investice do bezpečnosti je vždy adekvátní k hodnotě chráněných informačních aktiv.

9.1.2.1 Dlouhodobé cíle v oblasti řízení bezpečnosti IS

Dlouhodobé cíle v oblasti řízení bezpečnosti informačních systémů veřejné správy byly stanoveny v následujících čtyřech oblastech:

- › administrativní bezpečnost,
- › zajištění bezpečnosti informačních aktiv,
- › zajištění bezpečnosti informačních služeb,
- › zajištění bezpečnosti technických a programových prostředků,
- › fyzická bezpečnost a bezpečnost prostředí.

Dlouhodobé cíle v oblasti řízení bezpečnosti IS jsou uvedeny v následující tabulce, a to v členění do čtyřech výše uvedených oblastí. U každého cíle je dále uveden atribut bezpečnosti IS, ke kterému cíl směřuje.

Oblast	Cíl	Název cíle	Popis cíle	Atribut
Administrativní bezpečnost	CŘBI-D01	Analýza rizik.	Provádět v pravidelných intervalech analýzu rizik.	Analýza rizik je nutným předpokladem koncepčního řízení bezpečnosti v rámci KrÚ JMK
Bezpečnost informačních služeb	CŘBI-S01	Zajistit požadovanou dostupnost informačních služeb	Průběžně zajišťovat definici procesů včetně požadované dostupnosti, tj. služeb, které vnějším subjektům (občanům,...) i zaměstnancům KrÚ JMK poskytují informační a komunikační systémy ve správě KrÚ JMK.	Dostupnost služeb je díky nepostradatelnosti podpory ICT pro fungování KrÚ JMK nedílnou součástí strategických cílů v oblasti řízení bezpečnosti.

Informační koncepce

Jihomoravský kraj, krajský úřad

		Zajištění procesu Informační bezpečnosti	Zajistit, aby se Bezpečnost informací stala přirozenou součástí všech procesů.	
Bezpečnost technických prostředků	CŘBI-P01	Zajistit požadovanou dostupnost prostředků	Zajistit dostupnost technických prostředků v závislosti na požadované dostupnosti na nich uložených dat a jimi zajišťovaných služeb. . Implementovat monitoring, systémy ochrany proti narušení a potřebnou redundanci.	Efektivita práce interních uživatelů i spokojenost externích subjektů se službami KrÚ JMK je do značné míry ovlivněna dostupností prostředků ICT.
	CŘBI-P03	Zajistit integritu prostředků	Zajistit potřebnou úroveň integrity technických a programovacích prostředků s využitím nástrojů pro analýzu zranitelností a patch management.	Je třeba chránit „zdraví“, technických a programových prostředků, tzn. řídit zejména jejich technické zranitelnosti, aby mohly poskytovat výkony v požadované kvalitě.
Fyzická bezpečnost, bezpečnost prostředí a personální bezpečnost	CŘBI-F01	Zajistit klasifikaci, zabezpečení objektů s IS	Podle provedené klasifikace informačních aktiv určit požadavky na fyzickou ochranu těchto aktiv	Informační systémy, infrastrukturu a informace v nich uchovávané je třeba chránit nejen „elektronicky“, ale i fyzicky.
	CŘBI-F02	Personální bezpečnost	Výběr, vedení, školení a kontrola dodržování bezpečnostních politik	Jako v každém oboru lidské činnosti je člověk/uživatel i v systému řízení bezpečnosti zranitelným místem.

9.1.2.2 Plán řízení bezpečnosti informací

V oblasti řízení bezpečnosti ISVS budou v rámci KrÚ JMK vykonávány činnosti, které jsou dále popsány v této části informační koncepce.

Stanovení cílů bezpečnosti:

- › provádí pracovník odpovědný za řízení bezpečnosti,
- › pracovník vymezí obecné cíle bezpečnosti včetně požadovaného termínu naplnění,
- › cíle bezpečnosti jsou součástí informační koncepce, tzn. mohou se měnit při změně verze IK.

Stanovení požadavků na bezpečnost:

- › pracovník odpovědný za řízení bezpečnosti předá cíle bezpečnosti správcům IS a/nebo projektovým manažerům odpovědným za rozvoj IS,

Číslo dokumentu zpracovatele: JmK-IK-ISVS-3.1

Datum: 31.12.2013

Verze: 3.1

Strana: 26

Informační koncepce

Jihomoravský kraj, krajský úřad

- › tito pracovníci pro každý cíl buď konstatují, že jejich IS již cíl splňuje, nebo sestaví požadavky, jejichž postupným splněním bude tento cíl naplněn,
- › u požadavků si stanoví dílčí termíny takové, aby byl splněn termín požadovaného naplnění cíle,
- › pracovník odpovědný za řízení bezpečnosti požadavky sesbírá a vytvoří seznam požadavků na bezpečnost, který se stává součástí informační koncepce.

Implementace požadavků na bezpečnost:

- › provádí dodavatel nebo vlastní pracovník KrÚ JMK v závislosti na způsobu budování resp. údržby IS,
- › zodpovídá na jedné straně pracovník správce, na druhé straně vedoucí projektu,
- › podklady čerpá z Bezpečnostní politiky a informační koncepce – v platných verzích,
- › vychází z požadavků na bezpečnost a časového harmonogramu jejich naplnění,
- › dokončení implementace požadavku hlásí vedoucí projektu pracovníkovi správce a ten dále informuje pracovníka zodpovědného za naplňování IK.

Prověрка dodržování požadavků na bezpečnost:

- › provádí nezávislý pracovník KrÚ JMK nebo externí organizace v rámci řízení ISMS,
- › impuls dává pracovník zodpovědný za naplňování IK, nebo konkrétní bezpečnostní incident,
- › prověřuje se buď konkrétní implementace požadavku na konkrétním IS, nebo konkrétní požadavek na všech relevantních IS nebo všechny požadavky na vybraném IS apod.,
- › z prověření se vytváří zápis.

Vyhodnocení řízení bezpečnosti:

- › provádí se minimálně jednou za 12 měsíců v rámci hodnocení ISMS,,
- › provede se též revize dlouhodobých cílů bezpečnosti a jejich aktualizace,
- › vyřadí se implementované a prověřené požadavky na bezpečnost a vytvoří se nové,
- › vyhodnocení může být podnětem k vydání nové verze IK.

9.1.2.3 Požadavky na bezpečnost IS

Požadavky na bezpečnost ISVS a podpůrných systémů vznikly konkretizací výše stanovených cílů řízení bezpečnosti, a to pro jednotlivé informační systémy resp. záměry na vybudování nových IS, nebo jejich skupiny, případně pro všechny IS nebo záměry na jejich vybudování. Souhrn požadavků včetně vazeb na cíl, který naplňují, a vazeb na IS, pro které platí, je uveden v následující tabulce. Požadavky byly stanoveny na základě podkladů od jednotlivých odborů KrÚ včetně odboru informatiky.

Cíl řízení bezpečnosti informací	Název cíle řízení bezpečnosti informací	Kód požadavku	Popis požadavku	IS
ČŘBI-D01	Analýza rizik.	PBI-D01-001	Pravidelné provádění AR dle stanovené metodiky. Aktualizace aktiv, jejich ohodnocení průběžné změny v aktivech a automatizované přepočty rizik.	všechny
		PBI-D01-002	Analýza hrozeb a zranitelností	
		PBI-D01-004	Ověření platnosti klasifikace aktiv a klasifikace dokumentů.	
ČŘBI- S01	Zajistit požadovanou	PBI-S01-001	Ochrana serverů, dat a aplikací ISVS a podpůrných systémů na aplikační	

Číslo dokumentu zpracovatele: JmK-IK-ISVS-3.1

Datum: 31.12.2013

Verze: 3.1

Strana: 27

Informační koncepce

Jihomoravský kraj, krajský úřad

	dostupnost informačních služeb		úrovni s využitím proxy firewallů.	
CŘBI-P01	Zajistit požadovanou dostupnost prostředků	PBI-P01-001	Zajištění kontinuity bezpečnostních a kontrolních mechanismů v síti KrÚ JMK, Implementovat monitoring, systémy ochrany proti narušení a potřebnou redundanci (např. zdvojení bezpečnostních bran) a úroveň servisních služeb (např. garance času výměny vadného hardwaru dodavatelem).	
CŘBI-P03	Zajistit integritu prostředků	PBI-P03-001	Průběžné zdokonalování systému pro dohled a prevenci bezpečnosti systémů z pohledu jejich technických zranitelností (v souladu s D03-001), které umožňují útočníkům snadné zneužití informačních systémů, informací v nich obsažených či narušení služeb informačních systémů.	
CŘBI-F02	Personální bezpečnost	PBI-F02-001	Průběžně aktualizovat požadavky na výběr, vedení, školení, uživatelů informačních systémů, dat a aktiv v rámci KrÚ JMK	Plán školení

9.1.2.1 Časové harmonogramy

Termín	Označení	Název cíle
30. 9. 2018	CŘBI-D01	Pravidelně aktualizovat analýzu rizik.
31. 12. 2018	CŘBI-S01	Průběžně zajišťovat požadovanou dostupnost informačních služeb
31. 12. 2018	CŘBI-P01	Průběžně zajišťovat požadovanou dostupnost prostředků
31. 12. 2018	CŘBI-P03	Průběžně zajišťovat integritu prostředků
31. 12. 2018	CŘBI-F02	Průběžně zajišťovat personální bezpečnost

Termín	Označení	Název požadavku
31. 12. 2018	PBI-D03-003	Pravidelná roční aktualizace plánu pro zachování kontinuity řízení bezpečnosti
		Samostatné kroky pro podporu Cílů a realizaci požadavků dle S01-S03 a P01-P03
31. 12. 2015	PBI-S02-001	Řešit problém Identity managementu a jednotného přístupu k přihlašování se ke službám v síti ...
31. 12. 2018	PBI-P01-001	Zajištění kontinuity bezpečnostních a kontrolních mechanismů ...

Číslo dokumentu zpracovatele: JmK-IK-ISVS-3.1

Datum: 31.12.2013

Verze: 3.1

Strana: 28

Informační koncepce

Jihomoravský kraj, krajský úřad

Termín	Označení	Název požadavku
31. 12. 2018	PBI-F02-001	Pravidelně aktualizovat požadavky na školení, kontrolu a hodnocení uživatelů

10. Plán přechodu a způsoby financování

10.1 Pořizování nových IS

Financování pořizování informačních systémů plánuje KrÚ JMK vždy na čtyřleté období v souladu s programovými prostředky ISPROFIN. KrÚ JMK má finanční prostředky vyčleněny v programu s názvem "Program Řízení a koordinace financování komunikační infrastruktury veřejné správy", který je v ISPROFINU veden pod číslem 238 110. Zmíněný program se dělí na podprogramy vedené po čísly 238 111 - 238 115. V těchto podprogramech plánuje KrÚ JMK finanční prostředky na pořízení a obnovu všech informačních systémů, které KrÚ JMK spravuje.

Při čerpání a případných změnách v dokumentaci programu KrÚ JMK postupuje v souladu se zákonem č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, a vyhláškou č. 40/2001 Sb., o účasti státního rozpočtu na financování programů reprodukce majetku. Nakládání s ISVS, které jsou majetkem KrÚ JMK, je prováděno v souladu se zákonem č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích.

Finanční prostředky na pořízení Informačního systému o datových prvcích a Informačního systému o informačních systémech veřejné správy a také na obnovu a rozvoj těchto informačních systémů jsou vedeny v ISPROFINU schváleném na období let 2008-2013 v podprogramu 238 112, v rámci akce s názvem "Výměna dat ve veřejné správě".

Financování pořizování informačních systémů může probíhat také z finančních prostředků, určených vládou ČR na výzkum a vývoj. Financování probíhá tímto způsobem pouze tehdy, pokud vytvoření informačního systému má charakter výzkumu a vývoje. V případě použití prostředků vědy a výzkumu je nutno postupovat v souladu se zákonem č. 130/2000 Sb., o podpoře výzkumu a vývoje.

V současné době KrÚ JMK nevytváří ani neplánuje vytvořit informační systém z prostředků vědy a výzkumu.

10.2 Vytváření nových IS

Financování vytváření informačních systémů veřejné správy financuje KrÚ JMK z provozních finančních prostředků, ve kterých jsou tyto finanční prostředky z převážné části tvořeny platy pracovníků, kteří vytváří konkrétní informační systém. Dále mohou být do finančních prostředků zařazeny například finanční prostředky na platbu za domény ve vlastnictví ústředního orgánu veřejné správy, správa serveru, který poskytuje stránkám webhosting apod.

KrÚ JMK v současné době nevytváří nové informační systémy. V případě, že KrÚ JMK bude potřebovat IS nebo ISVS, které budou součástí webových stránek KrÚ JMK, pak se tyto informační systémy budou vytvářet a financovat způsobem uvedeným výše.

Výjimku tvoří IS financované z Operačního programu IOP ze strukturálních fondů. V případě těchto systémů je zajištěno financování z programu prostřednictvím MV ČR a to ve výši 85 % zbylých 15 % je spoluúčast KrÚ JMK a je to financováno způsobem uvedeným výše.

Jedná se především o vyjmenované typové projekty jako je Technologické centrum eGon, Centrum Czech Point apod.

10.3 Financování správy IS

Číslo dokumentu zpracovatele: JmK-IK-ISVS-3.1

Datum: 31.12.2013

Verze: 3.1

Strana: 29

Informační koncepce

Jihomoravský kraj, krajský úřad

Financování správy provozovaných informačních systémů veřejné správy provádí KrÚ JMK z provozních finančních prostředků v souladu se zákonem č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech.

Výjimku tvoří IS financované z Operačního programu IOP ze strukturálních fondů. V případě těchto systémů je zajištěno financování z programu prostřednictvím MV ČR a to ve výši 85 % zbylých 15 % je spoluúčast KrÚ JMK a je to financováno způsobem uvedeným výše.

Jedná se především o vyjmenované typové projekty jako je Technologické centrum eGon, Centrum Czech Point apod.

10.4 Plán financování

Plán financování záměrů na pořízení, příp. vytvoření ISVS, financování správy a údržby ISVS a financování dlouhodobých cílů v oblasti kvality i bezpečnosti ISVS zpracovává dle výše uvedených zásad pověřený pracovník odboru informatiky ke schválení vedení kraje předkládá vedoucí odboru informatiky jako součást Plánu rozvoje ISVS, který je součástí rozpočtu daného roku.

Aktualizace plánu, jeho kontrola a schvalování se provádí v **roční periodicitě**.

11. Naplňování a změny informační koncepce

Za naplňování IK považujeme činnosti, které zajistí:

- › praktické naplnění postupů a zásad uvedených v informační koncepci,
- › udržování informační koncepce v aktuálním stavu,
- › pravidelné vyhodnocování dodržování informační koncepce a realizaci opatření pro odstranění zjištěných nedostatků.

Celkově za tyto činnosti zodpovídá **odbor informatiky** reprezentovaný svým vedoucím.

Pro zajištění praktického naplnění postupů a zásad uvedených v informační koncepci je třeba stanovit osobní odpovědnosti za jednotlivé oblasti, které IK řeší. Toto je pro přehlednost provedeno v následující samostatné kapitole. Dále musí být zajištěna kontrola tohoto naplnění, viz Postupy při vyhodnocování dodržování informační koncepce, uvedené dále.

Provádění změn do informační koncepce lze rozdělit na čtyři části:

- › **včasná detekce změn** v oblastech, které se dotýkají informační koncepce tak, aby byla zajištěna **včasná změna informační koncepce**,
- › vlastní **provedení změny** v informační koncepci resp. vydání její nové verze,
- › **schválení změny** informační koncepce resp. její nové verze,
- › **příprava nové informační koncepce** v předstihu před ukončením platnosti té stávající.

11.1 Postup pro zajištění včasné změny IK

Pro zajištění včasné změny IK bude prováděna její revize **s periodou max. 1 x za 24 měsíců**. Tato perioda bude časově sladěna s periodou vyhodnocování dodržování IK tak, aby zároveň mohla být do nové verze IK zahrnuta schválená opatření. Mimo tuto pravidelnou revizi bude IK změněna též v případě:

- › vzniku nového záměru na pořízení nebo vytvoření ISVS,
- › uvedení nového ISVS do rutinního provozu,
- › uvedení nové verze ISVS do provozu, která významným způsobem změní obsažená data anebo zajišťované služby,
- › ukončení činnosti ISVS,

Informační koncepce

Jihomoravský kraj, krajský úřad

- › významné změny právních předpisů v oblasti dlouhodobého řízení ISVS,
- › významné změně organizační struktury KrÚ JMK s přímým vlivem na odpovědnosti v oblasti dlouhodobého řízení ISVS.

V této souvislosti musí vedoucí všech odborů, které spravují některý ISVS, hlásit výše uvedené změny související s jimi spravovaným ISVS pracovníkovi odpovědnému za přípravu změn a tvorbu nových verzí IK (viz kapitola Zodpovědnosti). Tento pracovník je též povinen sledovat další výše uvedené změny a jejich dopad na informační koncepci.

11.2 Postup zápisu změny do dokumentu IK

Změny IK budou vždy prováděny formou vydání nové verze IK. Jednotlivé verze IK budou číslovány dvěma čísly, oddělenými tečkou:

- › **hlavní číslo verze**, které bude odlišovat verze s významnými změnami (např. kompletně přepracované kapitoly, změny zásadních postupů apod.),
- › **vedlejší číslo verze**, které bude odlišovat drobnější změny (např. doplnění nového ISVS, změny v personální oblasti, drobná změna v postupech apod.).

U každé verze se budou sledovat následující atributy:

- › číselné označení verze viz výše,
- › datum vzniku verze,
- › datum schválení verze,
- › datum počátku platnosti verze,
- › název souboru s elektronickou verzí IK,
- › umístění souboru (na intranetu, sdíleném disku apod.),
- › verze souboru obsahujícího schválenou podobu dané verze IK (jedna verze IK může projít více verzemi souboru - prvotní návrh verze, revize od oponentů, doplnění apod. až po schválenou verzi).
- › počet stran a počet případných příloh,
- › autor verze IK, který provedl schválené změny,
- › osoba, která schválila verzi IK.

Každá verze (kromě počáteční) bude obsahovat tabulku změn oproti verzi předchozí. V této tabulce budou pro každou změnu stručně uvedeny následující informace:

- › popis provedené změny,
- › odůvodnění změny,
- › identifikace místa (příp. více míst) dokumentu (minimálně číslem kapitoly), kterého se změna dotkla.

11.3 Postup schvalování změny IK

Novou verzi IK schvaluje osoba stanovená v kapitole Zodpovědnosti. Verzi je třeba předložit ke schválení min. 1 měsíc před požadovaným vstupem v platnost. K nové verzi IK je třeba přiložit všechny dokumenty, na základě nichž byla verze vytvořena, nebo alespoň odkazy na ně.

S novou verzí IK budou po jejím schválení prokazatelně seznámeni všichni pracovníci, jichž se IK nějak dotýká:

- › podepíší, že byli informováni o nové verzi IK,
- › seznámí se s novou verzí IK,
- › zaváží se starou verzi nadále nepoužívat.

Informační koncepce

Jihomoravský kraj, krajský úřad

11.4 Postup přípravy nové IK

Pracovník odpovědný za naplnění IK společně s pracovníkem odpovědným za aktualizaci IK připraví 6 měsíců před ukončením její platnosti podklady pro strategické rozhodnutí vedení KrÚ JMK ohledně přípravy nové informační koncepce. Tyto podklady budou obsahovat:

- › vyhodnocení stávající informační koncepce a její účinnosti (míru naplnění cílů kvality a cílů bezpečnosti) za dobu od jejího vzniku,
- › vyhodnocení způsobu vzniku a údržby stávající IK a doporučení pro postup tvorby nové IK (vlastními silami nebo s využitím externího dodavatele apod.),
- › další podklady dle uvážení obou pracovníků.

Vedení KrÚ JMK rozhodne o dalším postupu.

11.5 Postupy při vyhodnocování informační koncepce

Vyhodnocování dodržování informační koncepce je základním kontrolním mechanismem zajišťujícím zpětnou vazbu. Základní pravidlo platné v této oblasti zní: **vyhodnocování musí provádět jiný pracovník, než ten, který je zodpovědný za naplňování IK**. Totéž platí pro vyhodnocování dílčích oblastí, pro které byla stanovena konkrétní dílčí odpovědnost.

Pro vyhodnocování dodržování IK byla stanovena **perioda 1 x za 24 měsíců**. Tato perioda bude sladěna s periodou aktualizací IK tak, aby se opatření přijatá na základě vyhodnocování stala předmětem pravidelné aktualizace IK.

Vyhodnocování bude řídit pracovník stanovený v kapitole Zodpovědnosti. Pro vyhodnocování dílčích oblastí může přizvat odborníky na tyto oblasti, avšak musí přitom dodržet výše uvedenou nezávislost vyhodnocující osoby na osoby odpovědné za realizaci IK v dané oblasti.

Všechny činnosti, jejichž provádění je posuzováno, jsou porovnávány s IK platnou v době, kdy byla daná činnost prováděna – na to je nutné dbát v případě, že došlo za uplynulých 24 měsíců ke změně IK.

Vyhodnocování bude probíhat metodou dekompozice na dílčí oblasti a jejich následnou expertní analýzou. Pracovník provádějící vyhodnocení si připraví tabulku, kde bude sledovat výsledky dílčích vyhodnocení jednotlivých oblastí, evidovat zjištěné nedostatky a zapisovat návrhy opatření na jejich odstranění.

11.6 Oblasti pro vyhodnocování IK

Oblast charakteristik informačních systémů veřejné správy:

- › IK obsahuje charakteristiky všech ISVS,
- › IK obsahuje všechny provozní IS s vazbami na ISVS,
- › charakteristiky současného stavu jsou včas aktualizovány,
- › předpokládané změny IS jsou včas aktualizovány.

Oblast záměrů pořízení nebo vytvoření nových ISVS:

- › IK obsahuje všechny záměry nových ISVS,
- › jednotlivé záměry mají vyplněny všechny základní údaje,
- › pro všechny záměry jsou vypracovány charakteristiky nového IS,
- › pro všechny záměry existuje charakteristika výchozího stavu.
- › toto posuzování se provádí u záměrů vytvořených v období od předcházejícího vyhodnocení.

Oblast řízení kvality:

Číslo dokumentu zpracovatele: JmK-IK-ISVS-3.1		
Datum: 31.12.2013	Verze: 3.1	Strana: 32

Informační koncepce

Jihomoravský kraj, krajský úřad

- › požadavky na kvalitu směřují k naplnění cílů kvality,
- › požadavky na kvalitu jsou jednotlivými IS dodržovány a vyhodnocovány,
- › probíhá prověrka požadavků na kvalitu a vyhodnocení řízení kvality v souladu s plánem řízení kvality.

Oblast řízení bezpečnosti:

- › požadavky na bezpečnost směřují k naplnění cílů bezpečnosti,
- › požadavky na bezpečnost jsou jednotlivými IS dodržovány a vyhodnocovány,
- › probíhá prověrka požadavků na bezpečnost a vyhodnocení řízení bezpečnosti v souladu s plánem řízení bezpečnosti.

Oblast správy ISVS:

- › jsou uplatňovány zásady a postupy pro plánování rozvoje ISVS.

Oblast správy ISVS - část pořizování a vytváření ISVS:

- › výběr formy budování nového ISVS je prováděn v souladu s příslušnými zásadami a postupy,
- › pro každý nový ISVS je vypracován záměr s požadovanou strukturou a v souladu s požadovanými zásadami a postupy,
- › při pořizování ISVS je vyžadováno naplnění všech oblastí dle IK platné v době pořizování ISVS; tyto požadavky jsou zakotveny ve smlouvě,
- › při vytváření ISVS jsou všechny procesy tvorby IS náležitě dokumentovány,
- › v případě využití projektového řízení jsou uplatňovány přijaté zásady v této oblasti.

Oblast správy ISVS - část provozování ISVS:

- › jsou uplatňovány zásady a postupy pro plánování rozvoje ISVS,
- › jsou uplatňovány zásady a postupy pro zajištění provozu a údržby ISVS – zde dochází k posouzení vhodně zvoleného vzorku činností,
- › jsou uplatňovány zásady a postupy pro řízení změn ISVS,
- › jsou uplatňovány zásady a postupy pro ukončení činnosti ISVS.

Oblast financování ISVS:

- › financování ISVS probíhá v souladu se schválenými postupy a platnými předpisy,
- › existuje pravidelně aktualizovaný plán financování ISVS,
- › plán financování ISVS obsahuje dílčí plány financování: záměrů nových IS, naplnění dlouhodobých cílů a správy ISVS,
- › jednotlivé dílčí plány financování jsou tvořeny a aktualizovány v souladu s příslušnými pravidly.

Oblast změn IK:

- › jsou dodržovány termíny periodické aktualizace,
- › významné změny jsou promítány do IK i mimo její periodické aktualizace,
- › vydávání nových verzí IK probíhá v souladu s danými postupy, verze a v nich zahrnuté změny jsou náležitě dokumentovány a schvalovány,
- › všichni relevantní pracovníci mají k dispozici aktuální platnou verzi IK,
- › nejsou používány neplatné verze IK.

Oblast vyhodnocování dodržování IK:

- › prováděné vyhodnocení nastalo nejpozději v předepsaném časovém intervalu od minulého vyhodnocení,
- › zápisy z minulých vyhodnocení jsou dostupné obdobně, jako aktuální verze IK,

Informační koncepce

Jihomoravský kraj, krajský úřad

- › opatření přijatá při minulých vyhodnoceních dodržování IK byla promítnuta do aktualizované verze IK,
- › přijatá opatření jsou uplatňována v praxi,
- › přijatá opatření přinesla předpokládaný účinek - dříve zjištěné nedostatky byly odstraněny nebo se k jejich odstranění směřuje.

Pravidla pro vytváření zápisu z vyhodnocování IK

Z vyhodnocování bude vytvořen zápis. Za jeho vyhotovení zodpovídá pracovník, který řídí vyhodnocování a je určen v kapitole Zodpovědnosti. Zápisy z vyhodnocování budou identifikovány informační koncepcí, které se týkají, a dále pak pořadovým číslem zápisu. Zápis bude obsahovat následující části:

- › identifikační údaje zápisu (název orgánu veřejné správy, datum počátku platnosti vyhodnocované IK, verze IK, pořadové číslo zápisu),
- › identifikace všech pracovníků, kteří vyhodnocení prováděli, a jejich role (jméno resp. jména, příjmení, útvar nebo externí organizace, funkce),
- › záznam o průběhu vyhodnocování dle jednotlivých oblastí (co, jak, kdy a kdo vyhodnocoval),
- › poznatky a závěry z vyhodnocování (soupis zjištěných nedostatků, kladná hodnocení apod.),
- › soupis přijatých opatření (návaznost na zjištěný nedostatek, obsah opatření, způsob realizace apod.),
- › schválení zápisu z vyhodnocení (kdo - jméno resp. jména, příjmení, útvar nebo externí organizace, funkce a kdy zápis schválil).

Do zápisu se po úvodních identifikačních údajích nejprve zapisuje záznam o průběhu vyhodnocení a poznatky a závěry z něj. V dalším kroku specialista na IK příp. externí firma navrhne vhodná opatření, která se spolu s částečným zápisem předloží ke schválení odpovědnému pracovníkovi. Schválená opatření jsou poté vložena do zápisu a zápis je uzavřen a předložen ke schválení.

Schválený zápis se zpřístupní a všichni dotčení pracovníci se s ním seznámí obdobným způsobem, jako je to u nové verze IK. Opatření s vlivem na obsah IK se promítnou v nejbližší řádné aktualizaci IK.

12. Zodpovědnosti

V závěrečné kapitole informační koncepce jsou stanoveny odpovědnosti v oblasti dlouhodobého řízení ISVS. Ty lze rozdělit do dvou částí, kterým odpovídají i dvě následující podkapitoly:

- › odpovědnosti za realizaci informační koncepce,
- › odpovědnosti za splnění zákonných povinností.

Oblast	Odpovídá
vytváření záměrů na pořízení nebo vytvoření nových IS	vedoucí odboru, který bude daný IS užívat
schvalování záměrů na pořízení nebo vytvoření nových IS	vedoucí odboru ekonomického
řízení kvality ISVS (stanovování dlouhodobých cílů kvality a konkrétních požadavků na kvalitu IS, sestavení a údržba plánu řízení kvality, vyhodnocování naplnění požadavků a dodržování plánu)	manažer kvality ve spolupráci s vedoucím odboru informatiky
řízení bezpečnosti ISVS (stanovování dlouhodobých cílů bezpečnosti a konkrétních požadavků na bezpečnost IS, sestavení a údržba plánu řízení bezpečnosti, vyhodnocování naplnění požadavků a dodržování plánu)	bezpečnostní správce systému
řízení postupů pro pořizování a vytváření ISVS (včetně zajištění	vedoucí odboru informatiky a

Číslo dokumentu zpracovatele: JmK-IK-ISVS-3.1

Datum: 31.12.2013

Verze: 3.1

Strana: 34

Informační koncepce

Jihomoravský kraj, krajský úřad

veřejných soutěží apod.)	odboru kancelář ředitelky
koordinace činností v oblasti rozvoje ISVS	vedoucí odboru informatiky
příprava plánu rozvoje ISVS	vedoucí odborů KrÚ JMK
schvalování plánu rozvoje ISVS	vedoucí ekonomického odboru
zajištění provozu a údržby	vedoucí odboru, který vykonává správu daného IS
vyhodnocování dodržování souladu provozování ISVS	Útvar interní audit
koordinace a vyhodnocování řízení změn	Manažer kvality a vedoucí odboru informatiky
řízení ukončování provozu IS	vedoucí odboru informatiky
vytváření a údržba plánu financování ISVS	vedoucí odboru informatiky
schvalování plánu financování ISVS	vedoucí investičního odboru
příprava změn a tvorba nových verzí IK	vedoucí odboru informatiky
schvalování změn IK a jejích nových verzí	vedoucí odboru informatiky
příprava nové IK před ukončením platnosti stávající	vedoucí odboru informatiky
provádění vyhodnocování dodržování IK a vyhotovení zápisu o něm	Útvar interní audit
návrh opatření na základě zjištění při vyhodnocování	manažer kvality za podpory vedoucího odboru informatiky
schvalování opatření na základě zjištění při vyhodnocování	vedoucí odboru informatiky
schválení zápisu z vyhodnocení	Ředitelka úřadu

Informační koncepce

Jihomoravský kraj, krajský úřad

Vrcholná odpovědnost za splnění zákonných povinností byla stanovena na **ředitele úřadu**, jemuž odbor informatiky v rámci organizačního schématu podléhá.

Díličí odpovědnosti za splnění konkrétních zákonných povinností jsou uvedeny v následující tabulce.

Zákon	Oblast	Odpovídá
zák. č. 365/2000 Sb. §5 odst. 2 písm. a	spolupracovat s Ministerstvem vnitra při plnění jeho úkolů	odbor informatiky
zák. č. 365/2000 Sb. §5 odst. 2 písm. a	spolupracovat s Ministerstvem vnitra při provádění kontroly na místě dle zákona o státní kontrole	odbor informatiky
zák. č. 365/2000 Sb. §5 odst. 2 písm. b	předložit Ministerstvu vnitra k vyjádření návrhy dokumentací programů obsahující pořízení, obnovu a provozování informačních a komunikačních technologií	ekonomický odbor
zák. č. 365/2000 Sb. §5 odst. 2 písm. b	předložit Ministerstvu vnitra k vyjádření investiční záměry akcí pořízení, obnovy a provozování informačních a komunikačních technologií - přesné podmínky viz zákon	ekonomický odbor
zák. č. 365/2000 Sb. §5 odst. 2 písm. c	uveřejňovat číselníky, pokud jsou jejich správci a není zákonem stanoveno jinak, a to i způsobem umožňujícím dálkový přístup	odbor informatiky
zák. č. 365/2000 Sb. §5 odst. 2 písm. c	předávat Ministerstvu vnitra údaje do informačního systému o datových prvcích v elektronické podobě, ve formě a s technickými náležitostmi stanovenými prováděcím právním předpisem	odbor informatiky
zák. č. 365/2000 Sb. §5 odst. 2 písm. d	zajistit, aby vazby jimi provozovaného informačního systému na informační systémy jiného provozovatele byly uskutečňovány prostřednictvím referenčního rozhraní s využitím datových prvků vyhlášených ministerstvem a vedených v informačním systému o datových prvcích	vedoucí odboru, který vykonává správu daného IS
zák. č. 365/2000 Sb. §5 odst. 2 písm. d	prokázat atestem způsobilost informačního systému k realizaci výše uvedených vazeb	vedoucí odboru, který vykonává správu daného IS
zák. č. 365/2000 Sb. §5 odst. 2 písm. e	zpřístupňovat ministerstvu v elektronické podobě, ve formě a s technickými náležitostmi stanovenými prováděcím právním předpisem, bez zbytečného odkladu informace o jím provozovaném informačním systému a jím poskytovaných službách a používaných datových prvcích, a to za účelem uveřejnění v IS o ISVS a IS o DP1	odbor informatiky
zák. č. 365/2000 Sb. §5 odst. 2 písm. f	odstranit zjištěné nedostatky ve lhůtě stanovené Ministerstvem vnitra	odbor informatiky
zák. č. 365/2000 Sb. §5a odst. 1	vytvářet a vydávat informační koncepci, uplatňovat ji v praxi a vyhodnocovat její dodržování	odbor informatiky
zák. č. 365/2000 Sb. §5a odst. 2	vytvářet a vydávat provozní dokumentaci k jednotlivým ISVS, uplatňovat ji v praxi a vyhodnocovat její dodržování	vedoucí odboru, který vykonává správu daného IS
zák. č. 365/2000 Sb. §5a odst. 3	zajistit si atest dlouhodobého řízení ISVS	odbor informatiky
zák. č. 365/2000 Sb. §5b odst. 1 až odst. 2	zajišťovat bezpečnost ISVS v rozsahu odpovídajícím alespoň minimálním bezpečnostním požadavkům k zajištění důvěrnosti, integrity a dostupnosti zpracovávaných informací dle prováděcího předpisu	vedoucí odboru, který vykonává správu daného IS